

ANNE TYLER
Una sala plena
de cors trencats

Traducció
de MARC RUBIÓ

Proa

ANNE TYLER

UNA SALA PLENA
DE CORS TRENCATS

Traducció de Marc Rubió

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: gener del 2021

Títol original: *Redhead by the side of the road*

© Anne Tyler, 2020

Per la traducció: © Marc Rubió Rodon, 2021

Amb el suport del Departament de Cultura

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions, SLU, Proa

Diagonal, 662-664

08034 Barcelona

www.proa.cat

ISBN: 978-84-7588-862-0

Dipòsit legal: B. 21.870-2020

El paper utilitzat per a la impressió d'aquest llibre té la qualificació de paper ecològic i procedeix de boscos gestionats de manera sostenible.

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Costa no preguntar-se què passa pel cap d'un home com el Micah Mortimer. Viu sol; és reservat de mena; té una rutina inalterable. Cada matí, a un quart de vuit, el veus sortint a córrer. Cap a les deu o quarts d'onze, planta al sostre del seu Kia el rètol magnètic on hi diu: L'INFORMANIÀTIC. El nombre de visites que fa és variable, però sembla que no passa cap dia sense que uns quants clients requereixin els seus serveis. A les tardes, se'l pot trobar treballant en algun lloc o altre del bloc d'apartaments on viu: es treu un sobresou com a encarregat de manteniment de l'edifici. Pot estar escombrant la vorera, espolsant l'estoreta de l'entrada o deliberant amb un lampista. Els dilluns al vespre, el dia abans de la recollida de les escombraries, arrossega els cubells fins al carreró contigu; els dimecres al vespre, els cubells del reciclatge. A les deu de la nit si fa no fa, les tres finestres apaïsadades que hi ha darrere dels arbustos, a peu de carrer, s'enfosqueixen. (El seu apartament és al soterrani. Probablement no és gaire alegre.)

És un home alt i ossut de quaranta-i-pocs anys amb una postura corporal no gaire bona: el cap lleugerament tirat endavant, les espatlles lleugerament caigudes. Cabells d'un negre atzabeja, tot i que si un dia no s'afaita li comencen a sortir canes a la barba. Ulls blaus, celles espesses, xuclat de galtes. Una boca que sembla hermèticament segellada. Conjunt invariable de texans i samarreta o dessuadora, depenent de l'estació de l'any, amb una jaqueta de cuir marró una mica pelada per a quan fa fred de veritat. Sabates marrons amb la punta arrodonida i plena de rascades, com les d'un col·legial. Fins i tot el calçat que es posa per córrer són unes simples vambes velles de color blanc brut —res de franges fosforescents ni soles encoixinades amb gel i aquestes coses que agraden tant a la majoria de corredors—, i els pantalons, uns texans retallats que li arriben a l'altura dels genolls.

Té una nòvia, però sembla que porten vides bastant independents. Se la veu de tant en tant encaminant-se cap a la porta de darrere de l'apartament del Micah amb una bossa de menjar preparat; se'ls veu a tots dos sortint amb el Kia algun matí de cap de setmana, sense el rètol de L'INFORMANIÀTIC. Aparentment, ell no té amics. Es mostra cordial amb els llogaters, però no passa d'aquí. Ells el saluden quan se'l troben i el Micah respon amb un cop de cap amical i aixeca una mà, sovint sense molestar-se a parlar. Ningú sap si té família.

L'edifici d'apartaments és al barri de Govans, al

nord de Baltimore, un petit cub de maons de tres plantes situat a l'est de York Road, amb un rònc restaurant de peix fregit a la dreta i una botiga de roba de segona mà a l'esquerra. Un petit pàrquing al darrere. Un petit espai d'herba al davant. Un porxo incongruent —al capdamunt d'uns simples graons de ciment— amb un gronxador de fusta clivellada on no s'asseu mai ningú i una filera vertical de timbres al costat de la porta blanca, deslluïda.

¿Es para mai a pensar en la seva vida, el Micah? ¿En el significat o la finalitat que pugui tenir? ¿El preocupa la idea que probablement es passarà els propers trenta o quaranta anys d'aquesta manera? No ho sap ningú. I és gairebé segur que ningú l'hi ha preguntat mai.

Un dilluns de finals d'octubre, la primera trucada del dia li va arribar quan encara estava esmorzant. Normalment el seu matí anava així: una sortida a córrer, una dutxa, esmorzar i després una mica de neteja. No suportava que res li interrompés la seqüència habitual. Es va treure el telèfon de la butxaca i va mirar la pantalla: EMILY PRESCOTT. Una senyora gran; hi havia tractat prou vegades perquè el seu nom figurés a la llista de contactes. Les senyores grans eren les que tenien els problemes més fàcils de resoldre, però també les que li feien les preguntes més empipadores. Sempre volien saber el perquè de tot.

—¿Com pot ser que hagi passat això? —li preguntaven—. Ahir a la nit, quan me'n vaig anar al llit, l'ordinador anava perfectament bé i aquest matí no para de fer el boig. Però jo no li he fet res! He dormit com un liró!

—Ja l'entenc, ja; és igual, ara ja està arreglat —deia ell.

—¿Però per què ha calgut arreglar-lo? ¿Què és el que l'ha fet anar malament?

—Val més no fer preguntes així sobre un ordinador.

—¿Per què no?

D'altra banda, era amb les senyores grans amb qui es guanyava les garrofes, i a més aquesta vivia a prop, a Homeland. El Micah va prémer Contestar i va dir:

—L'informaniàtic.

—¿Senyor Mortimer?

—Sí.

—Soc l'Emily Prescott; ¿em recorda? Tinc una urgència greu.

—¿Què li passa?

—Doncs que resulta que no puc fer anar l'ordinador enlloc! S'hi nega rotundament! No m'obre cap web! I això que encara tinc senyal de wifi!

—¿Ha intentat reinicialitzar-lo? —va preguntar.

—¿Què vol dir això?

—Apagar-lo i tornar-lo a engegar, tal com li vaig ensenyar.

—Ah, sí! «Enviar-lo a prendre la fresca», m'agrada dir-ne a mi. —La dona va deixar anar una rialleta nerviosa.— Ho he intentat, sí. No ha servit de res.

—D'acord —va dir el Micah—. ¿Què li sembla si vinc cap a les onze?

—¿Les onze?

—Exacte.

—És que volia comprar un regal per l'aniversari de la meva neta, que és dimecres, i perquè em surti gratis haig de fer la comanda amb dos dies d'antelació.

El Micah va callar.

—Bé —va dir la senyora Prescott, i va fer un sospir—. D'acord: les onze. L'estaré esperant. ¿Recorda l'adreça?

—La recordo.

El Micah va penjar i va clavar una altra mossegada a la torrada.

Casa seva era més gran del que hauries pogut pensar, tenint en compte que era al soterrani. Un únic espai allargat i obert per a la sala d'estar i la cuina, i després dues petites habitacions independents i un lavabo. L'alçada del sostre era decent i el terra tenia unes rajoles no gaire tronades de color marfil amb vetes fosques. Davant del sofà s'hi estenia una petita catifa beix. Les exigües finestres, a tocar del sostre, no li permetien tenir bones vistes, però sempre podia dir si feia sol —cosa que era el cas avui— i, ara que els arbres havien començat a canviar de color, veia unes quantes fulles seques amuntegades al voltant de les

arrels de les azalees. Més tard potser les recolliria amb el rasclat.

Es va acabar el cafè, va enretirar la cadira, es va aixecar i va portar els plats a la pica. Tenia un sistema: deixava els plats en remull mentre netejava amb el drap la taula i el taulell, desava la mantega i passava l'aspiradora per sota la cadira per si li havia caigut alguna engruna. El dia de l'aspiradora pròpiament dit era el divendres, però al Micah li agradava mantenir les coses a ratlla.

El dilluns era dia de fregar terres: els terres de la cuina i del lavabo. «Elz temiblez teghez», va dir mentre omplia la galleda d'aigua calenta. Sovint mentre treballava parlava sol amb accent estranger. Ara mateix era l'alemany, o potser el rus. «Hogha de fghegar teghez». No es va molestar a passar l'aspiradora pel lavabo primer perquè no calia: el terra estava impollut des de la setmana passada. El Micah tenia la teoria personal que si quan netejaves es notava la diferència —de sobte la tauleta del cafè brillava o de sobte a la catifa ja no hi havia borraró—, volia dir que havies esperat massa a posar-t'hi.

El Micah s'enorgullia de la seva manera de portar les feines de la casa.

Quan va haver acabat de fregar, va buidar la galleda a la pica del safareig i va deixar el pal de la baieta recolzat a la caldera. Després va tornar a entrar a l'apartament i va fer ordre a la sala d'estar: va plegar la manta de ganxet del sofà, va recollir un parell de llau-

nes de cervesa i va picar els coixins per donar-los forma. Tenia pocs mobles: només un sofà, una tauleta de cafè i una butaca inclinable de vinil d'un marró ben lleig. Tot això s'ho havia trobat en el moment de mudar-se; l'única cosa que hi havia afegit ell era una prestatgeria metàl·lica multiusos, on tenia les revistes i els manuals d'informàtica. Tots els altres llibres que llegia —sobretot novel·les de misteri i biografies— els treia d'un punt d'intercanvi de llibres i els tornava quan els havia acabat. Si no ho hagués fet així, hauria hagut de comprar més prestatges.

Ara el terra de la cuina s'havia assecat i va poder rentar els plats, eixugar-los i desar-los. (Podria haver deixat que s'assequessin per si sols, però el Micah no suportava veure plats apilats a l'escorredor.) Llavors es va posar les ulleres —unes ulleres per veure-hi de lluny, sense muntura, i que feia servir per conduir—, va arreplegar el rètol del cotxe i la bossa de la feina i va sortir per la porta del darrere. La porta en qüestió donava a la part posterior de l'edifici, just al davant d'un tram de graons de ciment que s'enfilava fins al pàrquing. Un cop va haver pujat els graons, el Micah es va parar per comprovar el temps que feia: més calorós ara que quan havia sortit a córrer, i el vent havia amainat. La decisió de no agafar la jaqueta havia sigut un encert. Va fixar el rètol de L'INFORMANIÀTIC al cotxe i hi va pujar, va engegar el motor i va aixecar una mà per saludar l'Ed Allen, que, carmanyola en mà, s'enca-minava lentament cap a la seva camioneta.

Quan el Micah es posava darrere del volant li agradava fer com si l'estigués controlant un sistema de vigilància que ho captava tot. El Déu del Trànsit, en deia ell. El Déu del Trànsit estava dirigit per un equip d'homes en mànigues de camisa i viseres verdes que sovint comentaven entre ells la perfecció de la conducció del Micah.

«Fixa't que posa l'intermitent fins i tot quan no té ningú darrere», deien. El Micah posava l'intermitent absolutament sempre. Fins i tot el posava al circular pel seu propi pàrquing. Quan accelerava, s'imaginava obedientment que tenia un ou sota el pedal; quan frenava, ho feia amb tanta suavitat que la parada era gairebé indetectable. I cada vegada que un altre conductor decidia a l'últim moment que necessitava envair el seu carril, podies comptar que el Micah reduiria la velocitat i aixecaria la mà esquerra amb un gest de cortesia: vostè primer.

«¿Has vist això?», deien els homes del Déu del Trànsit. «Les formes d'aquest individu són impecables.»

Això li alleujava una mica el tedi, com a mínim.

Va girar per enfilear Tenleydale Road i va aparcar a la vorera, però just quan allargava la mà per agafar la bossa li va sonar el mòbil. Se'l va treure de la butxaca i es va apujar les ulleres fins al front per poder mirar la pantalla. CASSIA SLADE. Que estrany. La Cass era la seva parella (es negava a dir-li *nòvia* a una persona que ja estava a la ratlla dels quaranta), però a aquella hora no

acostumaven a parlar. En teoria ella havia de ser a la feina, encerclada per tot de nens de quart de primària. Va prémer Contestar.

—¿Què passa? —va preguntar el Micah.

—Em desnonaran.

—¿Com?

—Que em faran fora de l'apartament. —La Cass tenia aquella veu ferma i greu que al Micah li agradava, però ara mateix traspuava una tensió molt significativa.

—¿Com vols que et desnonin? —li va preguntar—. Ni tan sols és casa teva.

—No, però la meva iaia ha passat per aquí aquest matí, sense avisar-me —va dir la Cass. L'àvia de la Cass era la llogatera real. Ara vivia amb el seu promès en un pis, a prop del port, però no havia renunciat mai als seus drets sobre l'apartament, cosa que, encara que per a la Cass fos incomprendible, el Micah sí que entenia. (Ningú vol tancar-se totes les sortides.)— Ha trucat al timbre, sense avís previ —va dir la Cass—, de manera que no he tingut temps d'amagar el gat.

—Oh. El gat —va dir el Micah.

—Jo esperava que el Whiskers no aparegués. He intentat tapar-li al màxim el camp de visió, amb l'esperança que no volgués entrar, però m'ha dit: «Només necessito agafar el meu... ¿què és això?!», i ha clavat els ulls en alguna cosa que hi havia darrere meu; era el Whiskers, que sorprenentment treia el cap per la porta de la cuina, quan normalment, ja el coneixes, fuig

dels desconeguts. He intentat fer-li entendre a la iaia que jo no havia planejat tenir un gat. Li he explicat que me l'havia trobat abandonat davant de la finestra. Però la iaia m'ha dit: «No es tracta d'això; saps que em produeixen una al·lèrgia mortal. Un bri d'aire d'una habitació per on ha passat un gat, encara que hagi sigut fa un mes», m'ha dit, «un petit pèl de gat que hagi quedat en una catifa i... ai, Déu meu, ja noto que se'm tanca la gola!». I llavors ha reulat replà enllà i quan he intentat seguir-la se m'ha tret de sobre fent-me adeu amb la mà. «Espera!», he cridat, però «Ja en parlarem», m'ha dit, i ja saps què significa, això.

—Doncs no, no en tinc ni idea —va dir el Micah—. Aquest vespre et trucarà, et clavarà la bronca, tu li demanaràs disculpes i ja està. Això sí, suposo que t'hauràs de desfer del Whiskers.

—No me'n puc desfer, del Whiskers! Just acabava d'aconseguir que se sentís còmode.

El Micah considerava que, en termes generals, la Cass era una dona enraonada, de manera que el tema del gat sempre el deixava desconcertat.

—Escolta —li va dir—. No et precipitis. De moment, la teva àvia només ha dit que ja en parlareu.

—¿I on em mudaria? —va preguntar la Cass.

—Ningú ha dit res, de mudar-se.

—Encara no —va dir ella.

—Però, escolta, abans de començar a fer les maletes espera que t'ho digui.

—I no és tan fàcil trobar un lloc on acceptin ani-

mals de companyia —va dir la Cass, com si el Micah no hagués dit res—. ¿I si al final em quedo sense casa?

—Cass. A Baltimore hi ha centenars de persones amb animals de companyia. Trobaràs un altre lloc, creu-me.

Hi va haver un moment de silenci. El Micah va distingir les veus dels nens a l'altra banda de la línia, però era un so llunyà. La Cass devia estar fora al pati; devia ser l'hora de l'esbarjo.

—¿Cass?

—Molt bé, gràcies per escoltar-me —va dir ella bruscament, i va penjar.

El Micah es va quedar mirant la pantalla un moment i després va abaixar-se les ulleres una altra vegada i es va guardar el telèfon.

—¿Soc la velleta més beneïda de totes les seves clientes? —va preguntar-li la senyora Prescott.

—No, en absolut —va contestar ell sincerament—. Ni tan sols està entre les deu primeres.

La manera d'expressar-se d'aquella dona el divertia, perquè en part li recordava una gallina. Tenia el cap rodó i petit i, al capdamunt de les cames —primes com dos escuradents—, una mena de tossa flonja formada per la pitrera i la panxa. Fins i tot per casa portava una mica de taló, cosa que feia que trontollés lleugerament al caminar.

El Micah estava assegut a terra, sota l'escriptori, una antigalla enorme amb un espai per treballar sorprenentment limitat. (La gent situava l'ordinador en els llocs més extravagants, com si no acabés d'entendre que feia temps que havien deixat d'escriure amb ploma.) El Micah havia desendollat dos dels cables d'entre el garbuix de connexions de la base múltiple —a l'etiqueta d'un dels cables hi deia MÒDEM i a la de l'altre hi deia RÚTER, en tots dos casos amb lletres majúscules i clares— i es mirava l'agulla dels segons del rellotge.

—Molt bé —va dir finalment. Va reconnectar el cable del mòdem i va tornar a observar l'agulla dels segons.

—¿Sap la meua amiga Glynda? esclar, no la coneix... —va dir la senyora Prescott—, però jo sempre li dic que s'hauria de posar en contacte amb vostè. L'ordinador li fa pànic! Només l'utilitza per enviar correus electrònics. No li vol donar cap mena d'informació, diu. Li vaig parlar del seu llibret.

—Mm, mm —va dir el Micah. El seu llibre es titulava *Primer, endolleu-lo*. Era un dels títols més venuts de Woolcott Publishing, però Woolcott era d'àmbit estrictament local i el Micah no tenia cap esperança de fer-s'hi ric.

Després de reconnectar el cable del rúter, va començar a ressorgir de sota l'escriptori.

—Aquesta és la part més difícil de la meua feina —va dir a la senyora Prescott mentre es posava feixu-

gament de genolls. Es va agafar a la vora de l'escriptori i es va posar dret.

—Au, va!, vostè és massa jove per dir una cosa així —va dir la senyora Prescott.

—Jove! En faré quaranta-quatre.

—Per això mateix —va dir la senyora Prescott, i va afegir—: Li vaig dir a la Glynda que vostè a vegades fa classes, però em va assegurar que ho oblidaria tot dos minuts després d'haver marxat.

—Té raó —va dir el Micah—. Només cal que es compri el llibre.

—Però les classes són molt més... oh! Fixa't!

La dona es va quedar mirant la pantalla de l'ordinador, les dues mans enganxades sota la barbeta.

—Amazon! —va dir amb veu emocionada.

—Sí. Una cosa: ¿s'ha fixat en el que he fet?

—Bé... No exactament, no.

—He apagat l'ordinador; he desendollat el cable del mòdem; he desendollat el cable del rúter. ¿Veü allà que porten una etiqueta?

—Oh, senyor Mortimer, no ho recordaria mai, tot això!

—Com vulgui —va dir el Micah, i va allargar la mà per agafar el portanotes que havia deixat damunt de l'escriptori i va començar a fer la factura.

—Estic pensant que encarregaré una nina afroamericana per la meva neta —va dir la senyora Prescott—. ¿Què li sembla?

—¿És afroamericana, la seva neta?

—I ara, no.

—Llavors em sembla que seria una mica estrany
—va dir el Micah.

—Oh, senyor Mortimer! Espero que no!

El Micah va arrencar la còpia de dalt de la factura i l'hi va entregar.

—Em sap greu cobrar-li res —li va dir—, amb la misèria de feina que he fet.

—Au, no digui aquestes coses —va dir la senyora Prescott—. M'ha salvat la vida! Li hauria de pagar el triple. —I va anar a buscar el talonari de xecs.

El fet era, va pensar el Micah mentre tornava amb el cotxe cap a casa, que encara que li hagués pagat el triple, aquell negoci amb prou feines li donava prou per guanyar-se la vida. D'altra banda, la feina li agradava, i almenys no havia d'estar a les ordres de ningú. No li feia cap gràcia que la gent el manés.

Temps enrere, havia despertat força expectatives. Havia sigut el primer de la seva família a anar a la universitat; el seu pare es dedicava a la poda d'arbres per a la Companyia de Gas i Electricitat de Baltimore i la mare havia servit taules, com encara feien les seves quatre germanes fins a aquell mateix dia. Consideraven que el Micah era el far de la família. Fins que havia deixat de ser-ho. D'entrada, havia hagut d'agafar unes quantes feinetes per complementar la beca d'estudis que tenia, i això havia convertit l'opció de continuar estudiant en una mena de lluita. El més important, però, va ser que la universitat no era com

se l'havia imaginat. El Micah es pensava que seria un lloc que li donaria totes les respostes, que li proporcionaria una única i succinta Teoria de Tot en funció de la qual podria organitzar el món, però en lloc d'això li va semblar una prolongació de l'institut: els mateixos professors davant de tot de l'aula que repetien les coses una vegada i una altra, i els mateixos alumnes que badallaven, es regiraven neguitosos i xiuxiuejaven des del principi fins al final de la classe. Va perdre l'entusiasme. Durant un temps va anar a la deriva; va canviar de carrera un parell de vegades; va acabar anant a parar a informàtica, que almenys era una cosa inequívoca, una cosa de sí o no, blanc o negre, tan lògica i ordenada com una partida de dòmino. A meitat de l'últim curs (cinc anys va trigar a arribar-hi), va deixar la universitat per crear una empresa de software amb un company de classe que es deia Deuce Baldwin. El Deuce hi aportava els diners i el Micah, la matèria grisa —concretament, un programa que s'havia inventat per classificar i arxivar correus electrònics—. Ara seria un dinosaure, esclar. El món havia canviat. Però aleshores li havia satisfet una necessitat real, i per això mateix quan es va convèncer que avenir-se amb el Deuce era impossible, tot plegat va ser encara més lamentable. Els rics! Eren tots iguals. Sempre actuant amb prepotència, convençuts dels seus privilegis. Les coses havien anat com més va pitjor fins que, ras i curt, el Micah va marxar. Ni tan sols es va poder emportar el seu programa, perquè no

havia tingut la previsió de protegir els drets que li corresponien.

El Micah va aparcar a la seva plaça de pàrquing i va apagar el motor del cotxe. Va mirar l'hora: les 11.47 h. «Impeccable», va murmurar el Déu del Trànsit. El Micah havia fet tot el trajecte sense ni un sol pas en fals, sense ni un sol titubeig ni una sola rectificació.

Realment tenia una bona vida. No hi havia motiu per sentir-se desgraciat.

Un home havia necessitat que li netegés l'ordinador de virus i un petit colmado havia volgut començar a cobrar als clients via internet. Entre una cosa i l'altra, el Micah va pujar al 1r B per mirar-se un interruptor que fallava. Al 1r B hi vivia la Yolanda Palma, una dona d'aspecte dramàtic que ja devia haver passat de la cinquantesena, amb una llarga melena de cabells negres i la cara flàccida i taciturna.

—¿Què?, ¿cap novetat a la teva vida? —va preguntar mentre observava com el Micah comprovava el voltatge. La Yolanda sempre es comportava com si fossin vells amics, i no ho eren.

—Oh —va dir el Micah—, no gaires —però també podria no haver dit res, perquè ella ja estava dient:

—Doncs jo hi he tornat. M'he inscrit a una agència de contactes completament nova i he començat de zero. N'hi ha que no n'aprenem mai, em sembla.

—¿I com va? —va preguntar el Micah. L'interruptor no tenia remei.

—Doncs, mira, ahir al vespre em vaig trobar amb un tio per anar a fer una copa al Swallow at the Hollow. Un inspector de tributs. Havia assegurat que feia un metre vuitanta-tres, però ja saps com van aquestes coses. I li hauria anat bé perdre uns quants quilos, però mira qui parla, ¿oi? El cas és que resulta que feia tres setmanes i mitja que s'havia divorciat. Tres i mitja!, com si hagués comptat els dies, i no pas en el bon sentit. Com si el seu divorci hagués sigut una tragèdia personal. I efectivament: des d'un bon principi em diu que la seva exdona era tan preciosa que hauria pogut ser model. I que feia una talla 38. Que no tenia ni un sol parell de sabates que no fossin de tacons d'aguella i que per tant els tendons del taló o no sé què se li havien escurçat i que els dits dels peus li havien quedat permanentment en punta. Si a la nit anava descalça al lavabo havia de caminar de puntetes. Pel to de veu, semblava que el tio ho considerava una qualitat atractiva, però jo només em vaig poder imaginar una dona amb una mena de peülles!, ¿saps què vull dir?

—Per arreglar això hauré d'anar a buscar un interruptor nou —li va dir el Micah.

Ara la Yolanda estava encenent un cigarret i va haver d'exhalar el fum abans de parlar.

—D'acord —va dir amb aire despreocupat, i es va tornar a guardar l'encenedor a la butxaca—. El cas és que després de la copa li dic que potser és millor que

me'n vagi cap a casa. «A casa!», diu. Diu: «Em pensava que podríem anar a casa meva». I allarga una mà, m'engrapa un genoll i em mira significativament als ulls. Jo li aguanto la mirada. Em quedo immòbil. No dic ni una paraula. Finalment, el paio enretira la mà i diu: «Bé, també podríem no anar-hi».

—Ahà —fa el Micah.

Ara estava canviant la placa de l'interruptor. La Yolanda s'ho mirava amb gest pensatiu i cada vegada que treia el fum l'apartava amb la mà.

—Aquest vespre és un dentista —va dir.

—¿Ho tornes a intentar?

—Aquest no ha estat mai casat. No sé si això és bo o dolent.

El Micah es va ajupir per guardar el tornavís a la caixa d'eines.

—Potser trigaré un o dos dies a anar a la ferreteria —li va dir.

—Estaré per casa —va dir la Yolanda.

Sempre estava per casa, li semblava al Micah. No sabia com es guanyava la vida.

Mentre l'acompanyava a la porta, la Yolanda li va preguntar:

—¿Què et sembla? —i de sobte li va dedicar una ganyota ferotge per mostrar-li totes les dents, unes dents grosses i amb la vora extremadament recta, com una doble filera de tecles de piano. Ell va dir:

—¿El què?

—¿Creus que ho donaria per bo, un dentista?

—Esclar —va dir el Micah, tot i que sospitava que un dentista potser tindria alguna cosa a dir sobre la seva afició al tabac.

—M'ha semblat molt agradable, quan m'ha enviat el missatge —va dir la dona.

I tot de sobte es va il·luminar, i aquells seus trets de la cara van deixar de semblar flàccids.

Els dilluns al vespre, normalment la Cass i ell no quedaven. Però aquell dia l'última visita del Micah havia sigut a la consulta d'un podòleg que hi havia més enllà del Beltway, i resulta que, mentre tornava amb el cotxe cap a casa, havia vist a mà esquerra el rètol blanc-i-vermell que anunciava la seva rostidoria preferida. Guiat per un impuls, es va ficar al pàrquing del restaurant i va enviar un missatge de text a la Cass. «¿Què et sembla si vinc amb un soparet de l'Andy Nelson?», li va preguntar. Ella va contestar a l'acte, cosa que volia dir que ja devia haver tornat de la feina. «Bona idea!», va dir. Vist això, el Micah va apagar el motor i va entrar al local per fer la comanda.

Ja eren més de les cinc, de manera que va haver d'esperar entre una munió d'obriers vestits encara amb la granota de feina baldera, parelles joves que no paraven de petonejar-se i dones amb pinta d'atabalades, assetjades per criatures cridaneres. Les olors del fum i el vinagre li van obrir la gana: per dinar només havia menjat un sandvitx de mantega de cacauet i panses. Al

final va demanar el doble del que hauria calgut: no només costelles, sinó també col de cabdell, patates al forn tallades a grills i pa de blat de moro per acompanyar, prou per omplir dues bosses de plàstic. Després, al llarg de tot el trajecte per l'autovia, va patir el turment de les olors que li arribaven des del seient del darrere.

Era el moment àlgid de l'hora punta i la ràdio del cotxe informava de les retencions, però el Micah va desconnectar la ment i va deixar que les mans li reposessin relaxadament sobre el volant. Es va adonar que, al lluny, era com si les muntanyes es rovellessin. De la nit al dia els arbres s'havien tornat d'un taronja difús.

La Cass vivia a Harford Road, en un edifici que es podia confondre amb una casa unifamiliar, amb paret de llatès d'un blanc grisós i un petit porxo, però un cop al vestíbul, a mà dreta, hi havia un tram d'escaleres que portava fins al seu apartament, situat al primer pis. Al capdamunt de les escaleres el Micah es va canviar de mans una de les bosses per poder picar a la porta.

—Això fa una olor divina —va dir la Cass quan el va fer passar. Li va agafar una bossa i va anar cap a la cuina amb el Micah al darrere.

—Era a Cockeysville i és com si el cotxe hagués tombat tot sol i hagués entrat al pàrquing —li va dir—. Em sembla que he demanat massa menjar, però. —Va deixar la bossa al taulell i li va fer un petó ràpid.

La Cass encara anava amb el conjunt de mestra: una faldilla no t'hi fixis i un jersei no t'hi fixis, un vestuari discret i anodí que a ell, sense ser-ne conscient, li agradava. La veritat és que li agradava l'aspecte de la Cass en general. Era una dona alta i lenta de moviments, ampla de malucs, els pits generosos i un tou de les cames robust que s'erigia sobre unes sabates de matrona negres. De fet, tota ella tenia un cert aspecte de matrona, cosa que d'alguna manera el Micah trobava excitant: amb els anys, semblava haver perdut interès per les noies menudes i primes com un secall. La Cass tenia una cara ampla i serena i els ulls d'un verd grisós intens, i els cabells de color de blat li queien gairebé fins a les espatlles, pentinats de manera informal i no gaire arreglats. El Micah considerava que era relaxant de mirar.

La Cass ja havia parat la taula de la cuina i havia posat un rotllo de paper de cuina al mig, i és que quan menjaves costelles fetes a la graella un simple tovalló no era adequat. Mentre ella obria les bosses i en treia el menjar, el Micah va agafar dues llaunes de cervesa de la nevera. N'hi va donar una a la Cass i es va asseure davant seu amb l'altra.

—¿Com t'ha anat el dia? —li va preguntar la Cass.

—Prou bé. ¿I a tu?

—Bé, deixant de banda que la iaia ha descobert el Whiskers...

—Oh. Tens raó —va dir el Micah. Se n'havia oblidat.

—Quan he arribat de la feina m'he trobat un misatge al contestador que deia que la truqués.

El Micah va esperar. La Cass es va servir una mica de col de cabdell i li va passar la plata.

—¿I què et volia dir? —li va preguntar finalment.

—Encara no ho sé.

—¿No l'has trucat?

La Cass va triar tres costelles del recipient de poliestirè segellant els llavis d'una manera que, segons el Micah, denotava tossuderia. De sobte, li va semblar intuir com devia ser quan era petita.

—No té cap sentit posposar-ho —li va dir—. Així només ho allargaràs.

—Ja trucaré —va dir ella secament.

El Micah va decidir no insistir-hi i va clavar queixalada a una costella.

Quan la Cass era al seu apartament, semblava que hagués de tenir en tot moment alguna mena de música o altra, o les notícies, o alguna cosa que omplís les ones hertzianes. Als matins era la ràdio pública; als vespres la tele estava engegada, tant si la mirava com si no, i, durant els àpats, una tirallonga inacabable de cançons fàcils fluïa mel·lífluament des de la ràdio de la cuina. El Micah, que apreciava el silenci, s'aïllava de tot això una estona, però després anava notant gradualment una vaga sensació d'irritabilitat, fins que detectava què estava passant. Ara va dir:

—¿Podríem abaixar la ràdio un punt?

La Cass li va fer una mirada de resignació i va

allargar la mà per abaixar el volum. El Micah hauria preferit que l'apagués del tot, però va suposar que això era demanar massa.

Feia uns tres anys que la Cass i ell anaven junts, i havien arribat a la fase en què les coses estaven més o menys consolidades: havien establert solucions de compromís, s'havien adaptat a certes incompatibilitats, passaven per alt peculiaritats menors. Havien trobat un sistema, podríem dir.

Fins que no van arribar a la meitat de l'àpat, la Cass no va tornar al tema de l'àvia.

—És que fixa't el que té ella —va dir. Al principi, el Micah no sabia ben bé de què estava parlant, però llavors la Cass va afegir:— Un golden retriever enorme! Bé, d'acord, és el gos de la seva parella, però així i tot... Sembla que hauria de poder entendre per què no em puc desfer del Whiskers.

El Micah sempre havia trobat que posar aquell nom tan cursi al gat no era digne de la Cass. ¿Per què no havia optat per una alternativa més noble? ¿Per què no Herman? ¿O George? Evidentment, però, no l'hi havia comentat mai.

—¿On és, per cert, el Whiskers? —se li va acudir preguntar ara. Va resseguir la cuina amb la mirada, però no el va veure enlloc.

—Aquesta és la ironia —va dir la Cass—. Ja saps que sempre que tinc companyia desapareix. Va ser per pura casualitat, que va treure el nas just quan la iaia va trucar a la porta.

—Però el tema és —va dir el Micah—: ¿quan renunciarà a aquesta casa, la teva àvia, i deixarà que assumeixis tu el lloguer? Està embolicada amb aquest tio des d'abans que tu i jo ens coneguéssim...

—Bona pregunta —va dir la Cass—. Les altres persones es coneixen, s'enamoren, se'n van a viure juntes i es casen. Però pel que sembla la meva iaia no es va llegir les instruccions.

El Micah va deixar que es creés un silenci breu i llavors va preguntar com s'havia comportat el Deemolay, el seu alumne més problemàtic i esvalotador. El Deemolay estenia el caos tan bon punt entrava a l'aula, però vivia en un cotxe amb la seva àvia i el Micah sabia que la Cass li tenia una flaca.

A l'hora de dinar el Deemolay havia clavat un rengle de plàstic a l'esquena de la Jennaya i li havia dit que era una navalla automàtica. Aquest tema sí que era interessant.

Després de sopar van desparar la taula i van apilar els plats al taulell, perquè la Cass no compartia la creença del Micah que abans de sortir de la cuina havien de quedar nets. Els plats de la Cass eren de porcellana de debò, la coberteria era un joc complet i tenia un munt d'estris no imprescindibles, com ara un escorredor d'enciam i un suport per als ganivets. No només això, sinó que els mobles de la sala d'estar estaven abundantment encoixinats i tota la roba blanca de la casa feia conjunt i hi havia escampades per les moltes tauletes un fotimer de plantes d'interior i peces de ce-

ràmica. El Micah ho trobava una mica claustrofòbic, tot plegat, però al mateix temps l'impressionava. A vegades tenia la sensació que casa seva no acabava de semblar la casa d'un adult.

Es van traslladar a la sala d'estar per mirar les notícies del vespre i van quedar asseguts junts al sofà, a costat i costat del gat, que finalment s'havia dignat a fer acte de presència. El Whiskers era un adolescent negre i esprimatxat amb uns llargs i vistosos bigotis, i es va encorbar entre ells dos tot roncant amb els ulls tancats. La tele va haver de competir amb la música que encara sonava a la cuina, fins que el Micah es va aixecar i va anar a apagar la ràdio. No entenia com s'ho feia, la Cass, per aguantar aquell flux de so constant. A ell era com si li fracturés el cervell.

De fet, si hagués pogut, el Micah també hauria renunciat a les notícies. La veritat és que havia perdut l'esperança en aquest país. Semblava que se n'anés pel pedregar, actualment, i no veia que ell pogués fer res per impedir-ho. Però la Cass era molt conscienciosa i insistia a assimilar-ho tot fins a l'últim detall, per molt depriment que fos. Seia amb l'esquena ben dreta i atenta a la sala d'estar enfosquida, i la llum de la tele li daurava el perfil i la corba del coll. Al Micah li encantava la corba del coll de la Cass. Es va inclinar cap a ella i li va posar els llavis a la zona bategant de sota la mandíbula; la Cass va decantar el cap sobre el del Micah, breument, però no va deixar de mirar la pantalla.

—El mal que fem al planeta en un sol dia es tarda una dècada a revertir-lo —li va dir—. I una part no la podem revertir mai.

—¿Què et sembla si passo la nit aquí, avui? —li va murmurar el Micah a cau d'orella.

—Saps que demà és dia d'escola —li va contestar ella donant-li un copet a la mà.

—Només aquesta vegada —va dir ell—; et prometo que em llevaré d'hora i fotré el camp.

Però la Cass va dir:

—Micah!...

El to de perplexitat indicava que estava sent poc raonable. El Micah no ho va entendre en absolut; gairebé sempre, la Cass s'avenia a deixar que es quedés, però en lloc d'això es va enretirar i li va dir:

—A més, em pensava que avui al vespre et tocava treure els cubells d'escombraries.

—Ho puc fer demà a primera hora del matí —va contestar ell.

—I no he acabat de corregir exàmens! —li va dir la Cass.

El Micah sabia veure quan l'havien derrotat. Va sospirar i va dir:

—D'acord, d'acord. —I, quan van tornar a fer anuncis, es va aixecar per marxar.

—¿No vols les restes del sopar? —li va preguntar la Cass mentre l'acompanyava a la porta.

—Queda-te-les tu —va dir ell.

—Gràcies.

—Ei! —va dir el Micah, i es va girar cap a la Cass—. Demà podria fer el meu famosíssim xili. Podries venir a sopar i portar la resta del pa de blat de moro.

—Oh, no ho sé..

—Pa de blat de moro recobert de xili! Nyam! —va dir el Micah per temptar-la.

—A veure —va dir ella—, potser sí. Si quedem d'hora. —Va obrir la porta, li va fer un petó de veritat, finalment, i es va enretirar perquè marxés.

Al tornar a casa amb el cotxe, el Micah tenia els carrers gairebé per a ell sol, però tot i així va continuar respectant el límit de velocitat. No combregava amb la teoria segons la qual la llei permetia un petit marge de maniobra. Si seixanta quilòmetres per hora en realitat eren seixanta-cinc, el que calia era dir que el límit era seixanta-cinc.

«El tio diu coses sensates», va comentar el Déu del Trànsit amb gest d'aprovació.

El Micah va anar cap a l'oest per Northern Parkway. Va girar a l'esquerra per agafar York —posant primer l'intermitent, esclar, tot i circular pel carril des d'on només es podia girar a l'esquerra—. En algun lloc del cervell sentia un malestar vague però incisiu. Li semblava que la Cass havia sigut menys afectuosa que de costum. ¿Des de quan li havia importat si aquella nit li tocava treure els cubells d'escombraries? Però la Cass no era com aquelles dones que s'endinsaven en mals

humors misteriosos, o sigui que es va espolsar aquella sensació i es va posar a xiular «Moonlight in Vermont», l'última cançó que havia sonat a la ràdio de la cuina de la Cass.

York Road enllà va començar a reconèixer algunes botiguetes i cafès. Ara la majoria de les botigues estaven tancades, els rètols de neó apagats i amb prou feines visibles a la llum del capvespre. Va agafar Roscoe Street a l'esquerra i després va girar a la dreta, just abans de la botiga de roba de segona mà, per entrar al pàrquing.

Quan va sortir del cotxe, va agafar la bossa del seient del passatger, va treure el rètol de L'INFORMANIÀTIC del sostre i va deixar totes dues coses al capdamunt de les escales. Llavors va començar a arrossegat els cubells d'escombraries cap al carreró. El cubell del 2n B —el del senyor Lane— tenia un tub de cartró molt llarg que sobresortia sota la tapa. Material de reciclatge el dia que tocava rebuig! «Ooh-la-la, monsieur», va dir en to de retret. «Vostè és desastghós», que era com creia que els francesos devien pronunciar *desastrós*. I va remenar el cap mentre aparcava el cubell al costat del del 2n A.

Realment, hi havia gent que no n'encertava ni una.